

ข้อสอบวิชา ปรมัตถธรรม

คำสั่ง ข้อสอบมี ๔ ข้อย่อย ให้นักศึกษาเลือกทำเพียง ๒ ข้อย่อย

๑. ให้นักศึกษาใช้ความรู้วิชาปรมัตถธรรม ๔ ตามที่ได้ศึกษามา อธิบายเนื้อความพระพุทธรพจน์ และระบุงค์ธรรมต่างๆ ให้เห็นชัดว่า พระบาลีนั้นๆ ได้แก่ปรมัตถธรรมไหน อะไรบ้าง ในธรรมคาถาบท ดังต่อไปนี้

๑.๑

มโนปุพฺพคมมา ฌมมา มโนเสฏฺฐา มโนมยา
มนสา เจ ปทฺฐุเจน ภาสตี วา กโรตี วา
ตโต นํ ทุกฺขมเนวตี จกุกวํ วหโต ปทํ.
ธรรมทั้งหลาย มีใจเป็นหัวหน้า
มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จด้วยใจ
ถ้าคนมีใจชั่ว ก็จะถูกชั่วหรือทำชั่วตามไปด้วย
เพราะความชั่วนั้น ทุกข์ย่อมติดตามเขาไป
เหมือนล้อหมุนตามรอยเท้าโคที่ลากเกวียนไป ฉะนั้น

๑.๒

มโนปุพฺพคมมา ฌมมา มโนเสฏฺฐา มโนมยา
มนสา เจ ปสนฺเนน ภาสตี วา กโรตี วา
ตโต นํ สุขมเนวตี ฉายาว อนปายินี.
ธรรมทั้งหลาย มีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จด้วยใจ
ถ้าคนมีใจดี ก็จะถูกดีหรือทำดีตามไปด้วย
เพราะความดีนั้น สุขย่อมติดตามเขาไป
เหมือนเงาติดตามตัวเขาไป ฉะนั้น.

๑.๓

สพฺพปาปสฺส อกรรมํ กุสลสฺสุปสมปทา
สจิตฺตปริโยทปนํ เอตํ พุทฺธาน สาสนํ.
การไม่ทำบาปทั้งปวง
การทำกุศลให้ถึงพร้อม
การทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว
นี่คือ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

๑.๔

ซิมฺจฺจา ปรมมา โรคา สงฺขารา ปรมมา ทุกฺขา
เอตํ ฌตฺวา ยถาภูตํ นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ.
ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง
สังขารทั้งหลายเป็นทุกข์อย่างยิ่ง
บัณฑิตรู้เรื่องนี้ตามความเป็นจริงแล้ว
ย่อมทำนิพพานให้แจ้ง
เพราะนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง.